

tydning, og, bliver Erklæringen anderledes, naar den er hemmelig, end den vilde blive, naar den var offentlig, saa vil jeg deri see en saare væsentlig Grund til, at den skulde afgives offentlig (Hør!). Bistnok ligger det i Tingens Natur og kan ikke være anderledes, end at den maa ske nok i Formen kan antage en anden Skikkelse, men derved behøver den ikke at blive afvigende fra Sandheden. Naturligviis udtrykker jeg mig mere betænksomt og paa en mere skaansom Maade — hvad endog vil være en Pligt — naar jeg skal udtale Noget, som jeg iforveien veed er mindre behageligt for vedkommende Andrager, naar dette skal meddeles ham selv; men Sandheden selv bør jeg ikke, naar jeg paa Embedsvegne bliver opfordret til at udtale mig over en Sag, tillade mig at ville forvanste; og altsaa bør Erklæringen, hvad enten den afgives hemmeligt eller offentligt, i det Væsentlige være og forblive den samme, og man maa idetmindste ikke ville hindre en Erklærings Afgivelse til Andrageren af den Grund, at den derved skulde blive mindre paalidelig. Den ærede Indenrigsminister har ogsaa erklæret at have mindre Betænkelse med Hensyn til en saare stor Deel af disse Erklæringer, nemlig alle dem, der gaae ud paa at erhverve Oplysninger om de factiske Omstændigheder, og skulde der altsaa maatte være nogen Betænkelse, saa maatte det nærmest og egentligst være med Hensyn til de Erklæringer, der dreie sig om et Stjøn, som den hoitærede Indenrigsminister udtrykte sig, vedkommende den personlige Character eller Værdighed. Det sigter netop ogsaa til at lade dette træde frem i Livet, naar jeg har tilladt mig at tilføie en tredje Paragraph, hvori det hedder: „For Indholdet af de afgivne Erklæringer kan ingen af de pågældende Autoriteter ad privatretslig Veie drages til Ansvar uden Justitsministeriets Samtykke.“ Som jeg allerede sidst antydede, troer jeg, at det er en Beskærmelse, som man bør yde Embedsstanden, og at det ikke er tilfrækkeligt, at de ikke kunne dømmes, men man skylder dem ogsaa at forebygge, at de fortrædiges paa andre Maader, som f. Ex. ved at sagsøges. Den ærede Ordfører meente, at dette ikke blev opnaaet ved den Maade, hvorpaa jeg havde tilladt mig at redigere denne Paragraph. Jeg skal ikke ind-

lade mig i nogen Tvist med den meget lovsyndige Ordfører derom. Havde han imidlertid ikke Andet at erindre ved dette Forslag, saa skulde det meget have glædet mig, om han havde ladet sin Sagskundskab komme mig til gode saaledes, at Paragraphen havde faaet det Indhold, at der tilfulde opnaaedes, hvad der var min Hensigt; men jeg har for mit Vedkommende, som Lægmand og som Uindvietet i Jurisprudentsen, troet, at jeg dog havde noget Analogist for mig, hvortil jeg kunde slutte mig, naar jeg, som allerede ved den foreløbige Behandling af mig udtalt, sluttede mig til § 61 i den danske Grundlov, hvor der netop staaer: „For sine Vittringer paa Rigsdagen kan intet af dens Medlemmer, uden Tingets Samtykke, drages til Ansvar udenfor samme.“ Det er kun den samme Tanke, jeg her vil have udtrykt, idet de ikke ligefrem ad privatretslig Veie kunne sagsøges for de Erklæringer, de saaledes afgive offentlig. Det var ikke nogen ny Ret, der derved skulde overføres paa Embedsstanden; thi, bevare vi den Tingenes Orden, der nu er, saa afgiver han den, uden at den kommer til Andragerens Kundskab, og herved er han jo netop betrygget for, at han ikke kan fortrædiges ved Sagsøgelse. Jeg vil altsaa kun have, at han skulde forblive i den samme Stilling, hvori han for Tiden er. Jeg har ved den Form, hvori jeg har tilladt mig at redigere det foreliggende Lovforslag, søgt at berede det en mindre Modstand. Den ærede Ordfører troer nu vel, at det derved skulde finde en større Modstand; men jeg haaber, naar man bestemt kan oversee Omfanget af den Behandlingsmaade, Sagerne kunne blive i det næste Tilfælde underkastede, at den deri begrundede Betænkelse mod Udcastet vilde blive fjernet, og derfor har jeg ogsaa indskrænket det paa den foreslaaede Maade. Herved har den ærede Ordfører den Betænkelse, at paa den Maade aabner man Leilighed til et skjult Forbehold. Her have vi atter den samme Mistænkelse, der ligger dybt paa Bunden af dette Forslag. Ved denne Indvending kastes en Skygge paa Embedsmændene, uden at man kan godtgjøre Besøielsen deraf. Man udtaler i denne Indvending egentlig om Embedsmændene, at de tvende